

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - 12 korona.
fél évre - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetések kedvezményben részesül.

Nyitvány sora 40 fillér.

A vármegyei közigazgatási bizottság.

A vármegyei közigazgatási bizottsága 1915. év február 10-én tartotta rendes havi ülését, Szász József főispán elnöke alatt, választott tagok közül jelen voltak Zeyk Daniel, Zeyk Kálmán, báró Kemény Pál, Gáspár János, gróf Degenfeld Kristóf, dr. Müller Jenő, továbbá a szakreferensek.

A január havi alispáni jelentés előadása után, mely részletesen kiterjedt a mai háborús viszonyok közötti állapotra a vármegyének, a vármegyei főjegyző terjesztette be jelentését a közigazgatási bizottság 1914. év második felének működéséről s ebben részletesen és alapos előtanulmány után mutatott rá arra, hogy a hadbavonultak itthon maradottjainak állami segélyezése nem minden tekintetben felelt meg a várakozásoknak, igen sokan a segélyt élvezők közül könnyelmű költségekkel s a korcsmai ipar fellendítésével a tulajdonképeni életfentartása végett adott segély nem helyesen használtatott el. Reamutatott arra is a belügyminiszter urhoz felterjesztendő jelentésben, hogy főleg az erdélyi részben biztosítandó nemcsak a birckosság, de a nép érdekében is az, hogy a földék megművelésére kellő számú munkaerő aljlon rendelkezésre, mert igen fontos nemzet gazdasági érdek

fűződik külföldön ahoz, hogy minél nagyobb területű ingatlan legyen gabonával bevetve s annak megművelése biztosítottassék.

A felirat úgy tartja a kérdést megoldhatónak, hogy a segélyösszegek további folyósítása főleg földműves egyéneknek ahoz költessék, hogy a segélyezett és annak családtagjai gazdasági munkát vállaljanak, részes művelést és más a földműveléssel kapcsolatos munkát végezzenek, ezáltal nemcsak az évi termés eredménye lenne biztosítva, se másfelől biztosítva lenne a hadi segélyben részesülőknél a háború utáni időre, midőn a segély megszűnik a megélhetésük, mivel munkájuk után főleg a részes művelésnél, megfelelő mennyiségű terményt biztosíthatnak maguknak.

A közigazgatási bizottság tagjai figyelemmel és élénk helyesléssel kísérték felszólalásaikban is az előadó javaslatát s azt határozattá emelték.

Cirner Ákos főjegyző, Pál Pál és Nagyenyed város közötti cserégyben újabb helyszíni tárgyalás elrendelését indítványozta, a bizottság érdemleges határozathozatal végett ez ügyet Nagyenyed városának visszadni rendelte.

Horváth József és Bartók Gábor aljegyzők referenciái után dr. Jeney Elek árvaszéki elnök terjesztette elő az árvaszékek január havi jelentéseit, melyből kiténik, hogy az

ügymenet rendes, s a darabok ellátása oly annyira pontos, hogy hátralék alig van.

A tisztifőorvos havi jelentése szerint az elmúlt hóban az egészségügyi viszonyok nem a legkedvezőbbek voltak vármegyénkben, mert eltekintve a téli időben szokásos s néhol járványszerűleg fellépett ragályos betegségektől, az elmúlt hónap születési és halálozási statisztikája is a megelőző évi hasonló időszaknál kedvezőtlenebb. Vármegyénkben Tóvis nagyközségben a múlt hóban három koleraeset is fordult elő, melyek hivatalosan megállapítottak, de gondos feltöltetés által sikerült a ragály tovább terjedését megakadályozni.

A kir. pénzügyigazgató és kir. ügyész által megtett havi jelentések semmi újat, vagy külön említésre méltót nem tüntetnek fel, ambar előbbi jelentésénél kedvező jelnek mondható az, hogy a január havi adóbevétele a megelőző év hasonló időszakának bevételeit meghaladta.

A kir. tanfelügyelő egyes tanítók tanítói fizetésének rendezéséről és hátralékuk behajtásáról vonatkozólag tett előterjesztést, míg általános jelentésében előadta, hogy bár a háborús viszonyok által okozott nehézségek és több helyen a tanítók hiánya miatt időlegesen akadályok voltak is, mindazonáltal a vármegye területén a tanítás rendben folyik.

Fiamhoz.

Önként, nem kényszerítve senkitől,
Tisztan szived buzgó érzésiből
Fogtál kardot kezébe oly korán
Édes fiam, kis tüzérmegyerő.

Hogy eldördült az első puskaszó,
Hiába volt kerő szónk marasztó.
Rendre győzött vagyd azok során
Édes fiam, kis tüzérmegyerő.

Szűk lett neked az iskola padja,
Mikor a hont tullelen tamadja,
Mikor annak lete forog sokkán
Édes fiam, kis tüzérmegyerő.

O száltál magad is példának,
Mint kell a hont szolgálni fiamnak:
Bátor tettel, nem szóval ajakán,
Édes fiam, kis tüzérmegyerő.

Hogyha eddig szerettelek csupán,
Becsüllek is most e tetted után,
Bár a jövő könnyet hozand talán...
Édes fiam, kis tüzérmegyerő.

Érettebbé tett az idő teged,
Mint sejtetek az eddigi évek,
Mert a szavát felfogtad igazán
Édes fiam, kis tüzérmegyerő.

Fonom is én számodra a babért
Imádkozva szüntelen a napert,
Hogy lássam azt kis hősum homlokán,
Édes fiam, kis tüzérmegyerő.

Dr. Farnos Árpád.

Levél a harctérről.

Kovács Jenő, főhadnagy a 22. honvéd gyalogezredben városunk társadalmának kedves ismerőse, írta az alábbi levelet a harctérről, melyet a Bp. Hírlap nyomán közlünk.

Tudatom veletek, kedves jóakaróim, hogy a ti szívetekkel mások szánt karácsonyi ajándék-pakkocskák az én főúri földalatti palotamba jutottak. Igaz, nem pontosan a szent estére, de akkor itt hiába is kerestek volna, mert másfelé volt egy kis harczunk a muszkával. Aztán meg nem is érkezhettek volna ide, mert ezen a táron feneketlenül vadtak az utat ormótlan ágyukerekék és nem bírtak az apró parasztlóvak a messze vasutalomastól olyan hamar idegyűjteni azt a temerdek csomagot.

Ezen azért ne busuljon a ti fehér szívetek, mert azon az estén, mikor a ti pakkjaitok megerkeztek, éppen olyan szent este volt, mint december 24-én, mikor otthon megszórt az anyáika ezüst trombitája, egy — száz apró langgal bemelegített, fenyőillatu — szobában. Mert ezen az estén gyűlt ki az én lelkemben az én gyermekkorom karácsonyfája, a padlótlól a menyezetiig erőragyogó fenyő és gyönyörűségű tétovázó kézzel babráltam az ajándékok közt, a melyeket a ti Jezuskatok hozott nekem Rosa Graf, Nagy Kató, Josef és Maria Führer.

Ragyujtottam egy Sport-cigarettára — osztrák Sport Remtáhlból — azután megize-

sitettem a szamat egy kis csehországi falucska fodormenta-cukrával és a kezemben egy nyárárdmenti diófa régélvezett gyümölcse roppant össze. Kűnn a földözék ajtaja előtt vad havas szél süvített föl a hegyoldalon és messze, valahol a balszárnyon három géppuska tüzes torka outotta a halált.

Ugy-e — szép volt az én karácsonyestém, — ha orosz Szilveszterre sikerült is megúlnom. A gyermeki öröm a születés ünnepén, közvetlen szomszédságban a halálos veszedelemmel, vagy magával a halállal. Mert ha egy félóra múlva végig járom az őrszemek vonalát, egy eltévedt golyó egyetlen pillanatban megállíthatja az én örvendező szívem kalapálását, hogy legyen kit siratni egész éjjel ennek a jajgató januári szélnek — és az én édes anyámnak a távoli palotás Budapestben.

Alapjában véve úgy érzem, hogy bocsánatot kell kérnem tőletek, mert ti nem nekem, nekünk tiszteknek, hanem azoknak a szegény kinnacsorgó, hidegtől könnyes szemű fiúknak küldtetek ezekben a piciny pakkocskákban az asszalt szilvát, a kettőrt fodormentát (l. ten m csak nem az uszonna kiflik araból vettetek?) ti a Sportot, a gyertyát, a cukrot, a levelezőlapot és azt a tömredeket mindent, a mit gondos fejetek kieszelt, vagy mintha a szíveteket küldtetek volna ezer apró fiúkra felosztva ezerféle jóval, hogy: tessék katona bácsi, a melyikből éppen parancsol.

Az államépítészeti hivatal főnöke által előterjesztett havi jelentés a közutaknak a viszonyoknak megfelelő karban való tartásáról ad számot, s egyben több úton újabb kavics-szállítást és átvételt jelentett be.

A mindvégig érdeklődéssel kísért gyűlés az arvaügyi felelősségek elintézésével ért véget.

A háboru eseményeiből.

Febr. 7. Csapatunk Bukovinában nagy győzelemmel visszafoglalták Pozsorit, Kimpolung és Vamat.

A német buvárhajók állandóan súlyesztk az angol hajókat. Január 30-án 12 angol gőzöst súlyesztettek el.

A francziáknak félmillió emberük esett el a harcztereken.

A török előcsapatok a Szuezi csatornánál az angol elővédeket visszazúzták. Izmaila és Kantara örnnyékén megkezdődött a harc. Dukla körül heves harcok voltak.

Lengyelországban és Nyugat-Galicziában a helyzet nem változott.

A nyugati hadszíntéren a helyzet ugyanilyen.

Febr. 8. A törökök Olty környékén és a Fekete-tenger mentén heves támadásokat kezdtek meg az oroszok ellen.

A varsói vonalon nagy erővel indult meg az előnyomulás. Rengeteg ágyúval és gépfegyverrel támadják az orosz csapatunk és szövetségeseink.

Febr. 9. Csapatunk elővédeje bevonult Szucsavába. A város lakossága a házakat fellobogóva fogadta csapatunkat.

Az eddigi adatok szerint 3000 orosz esett foglyul és kétszerannyi pusztult el.

Az orosz kormányzó egész vezérkarával s a csernovitzi helyőrséggel visszavonult Novosieliczára.

Csapatunk megkezdte a Csernovitz elleni előnyomulást.

Febr. 10. Csapatunk már Radutzba is bevonultak és győzelmesen nyomulnak előre, üldözve az oroszokat.

Oh, nem azért sorolom föl ezeket a holmikát, mintha én a finomabb dolgokhoz szokott tiszt ur, nem tudnám a ti ajándékotokat megbecsülni. Sőt én — nevesetek ki — a fodormenta-cukorból a hazaszeretet izét szopogattam s az a kis üveg bor testem minden porcikáján az asszonyi szerető szív pezsdítő, jóleső melegét terjesztette széjjel. És ne aggódjatok az őrszemekért. Most jártam odakinn a rajvonalban, a hol éppen váltották őket és benéztem egy tagas, barátságosan meleg fődőzébe, a hol már minden székelyfiu agyarán portorikó füstölgött és az ujonan jött didergőkébe is nyomott egyet-egyét a tizedes ur Madaras. A kicsi rajkályhákön négy főzödényben teaviz sustorgott és elolvastam a Makó tizedes feldpostkártyáját, a mit a szeretőjéhez irt Homoródra.

Édes Zsuzsi lelkem, most jól telik nekünk itt Galicziában, a melyhez hasonló jókat nekem is kívánok szívem. Egészségem, Istennek hála, megvan és ennünk-innunk annyit küldnek hazul, hogy azt mondja Jánoska, ha még valami érkeznék, jó volna átjárnai vele a muszkához, mert mi ugyis itt kell hagyjuk, ha tovább kell menni, Istennek ajall sirig hü Pista.

Pakkot eszerint ne küldjete, mig még nem kérek. Tisztellek Pista.

Egy derék cseh likörgyáros, háromszáz kisüveg Alpenkräuter című italából is jutott bár egy mindenkinek. Meg is kínáltak, hogy ugyan nem tudjak, miféle fene szesz

SZEMLE.

Dr. Hosszu Vazul szamosujvári görög-katholikus püspök egyházmegyéje papságához a háborus helyzetről körlevelet adott ki, melynek fontosabb részei a következők:

A mostani háboru folyásáról különféle hírek kerültek forgalomba, köztük olyanok is, melyek alkalmasok voltak arra, hogy aggodalmakat és félelmet keltsenek.

Nem kerülhetne el gondoskodásunkat ama körülmény, hogy a sokszor alig ellenőrizhető és csak nehezen megfékezhető, riasztó hírek következtében lelkész-testvéreink nehéz helyzetbe juthatnak. Miért is inditva éreztük magunkat, hogy ismételtén oktató szavakat intézzünk hozzátok. Figyelmeztetni kívánunk benneteket, szeretett testvéreim azon kötelemre, mely rátok, mint kedves hiveim lelki atyáira hárul, hogy a kedélyeket csillapítsátok, hiveinket nyugtassátok meg, öntetek bátorságot beléjük és tegyetek figyelmesekké arra, hogy ne engedjék magukat felrevezettetni oly hírek által, melyek minden alapot és komolyságot nélkülöznek. Ti pedig szeretett testvéreim szavaitokban és cselekvétekben mindig a helyzet által megkívánt méltóság-teljes bölcsességet tanusítsátok és a hivekkel egyetemben őrizzetek meg a kellő higgadságot és nyugodtságot.

Biztosítunk benneteket, hogy vitéz hadseregünk határainkat megszabadította és hazánk földje az ellenségnek bármely betörése ellen, minden számítás szerint megvan védelmezve.

Egyházmegyéink ama részei, amelyek az oroszok betörése folytán szenvedtek, már hosszabb idő óta fel vannak szabadítva s mi itt püspöki székhelyünkön is meggyőződhetünk, hogy magas kormányunk és hadvezetőségünk az ellenséges hadak elűzéséről gondoskodtak. E célból olyan intézkedéseket tettek és annyi haderőt összpontosítottak, hogy teljes legyen a bizalmunk, miszerint: megvédelmezésünk ügyét az összes illetékes tényezők szívükön viselik.

legyen ez, de csak használjon belőle a főhadnagy ur, a mennyi tetszik. És hiába mondom, hogy nekem van kettő, az ilyen üvegből, az mindegy, az a főhadnagy uré, de igyék a mienkből es... Igy hát inni muszáj.

Értünk tehát ne aggódjatok kedves távoli jóakaróim, jutott itt a jóból mindnyájának bőven.

Engedjete meg, hogy nem köszöntük meg külön-külön az ajándékokat, de ha a magyarok Istene lenéz a mennyből és látja a honvéd-családot erőben-egészségben, elégedetten és megtudja, hogy ennek ti vagytok az előidézői: Rosa Graf II. oszt. tanuló, Nagy Kató, Josef és Maria Führer — és ti névtelenek ezeken és ezeken: nem hiszem, hogy áldásával ne kísérné lábatok minden nyomát.

Ha fiuk volnátok, tudnánk mi is karácsonyi ajándékot küldeni. K a t o n á t. Nem ólomból, ig a z i b ó l, nagy csuf iszapszin köpenyeges muszkát. Puskát azt nem küldhetünk velük, nehogy kárt tegyen bennetek, ti drágák.

A mi karácsonyunkan is küldtünk vagy 120 darabot, azóta is vagy százegeyhányat. Megkaptátok-e őket, Josef Führer?

Hálásan üdvözl mindnyájatokat.

Sz. J.

Utóirat: Ha kevés a muszka, csak irjatok, mi még küldünk. Itt akad elég, néha még tulságosan sok is.

Kiváló elismeréssel kell megemlékezni azon folytonos gondoskodásról és élénk érdeklődésről, melyet a háboru idejében is tanusit hazánk miniszterelnöke: Tisza István gróf ur öccsellerciája, aki személyesen is elment meggyőződni az ellenséges betöréseknél kitett románok helyzetéről és óhajairól és emberfeletti munkássággal végzett, nehéz teendői közepette is, melyeket a leglángolóbb hazafias hévvel lát el, állandó figyelemmel kíséri a hazában és a monarchiában levő románok sorsát és jólétük iránt őszinte jóindulattal viseltetik.

Ti, szeretett Testvéreim, szüntelen figyelemmel legyetek, hogy hiveiteket meg ne téveszthessék azok, akik a háboru folyásáról és közbiztonságuk veszélyeztetéséről kőszá beszédeket és hamis híreket terjesztenek. A polgári hatóságokkal egyetértve, haladék nélkül czáfolják meg azokat a szóbeszédeket, világosítsátok fel hiveiteket és mondjátok meg nekik, hogy mi a valódi helyzet, ugy, amiként Mi ezt veletek közöljük és győződtessétek meg őket arról, hogy hazánk közügyeinek vezetői gondoskodnak róluk és javaikról.

A harcmezőn levők életüket ajánlják föl s teszik ezt azon felemelő tudattal, hogy hazájukat védelmezik, a melyet ők is szereteteinkkel egyetemben alkotnak, melyhez odaadó szeretettel ragaszkodnak s melyet háboru nélkül megvédeni nem tudunk.

Hazaszeretetük hőstettei tündökölni fognak az utókor előtt s a jövő nemzedékek csodálattal és hálás elismeréssel fogják minden időben megőrizni a kegyeletet, melyre érdemesekké váltak.

Akik pedig nem harcolnak: segítsünk és áldozzunk!

Nemes versenyben látjuk az egész itthonmaradt polgárságot. Megfeszített fáradozással gyűjti a hadviseléshez szükséges kincseket. Gondoskodik a sebesültekről, a betegekről, segélyezi a feuntartók nélkül maradt családokat. És szívünknek örvendetes vigaszára kell hogy szolgálni az is, midőn látjuk, hogy ezekben a napokban a hazaszeretet tüze és a felebaráti szeretet heve a hazának minden fiatal lelkében, gondolkodásban, érzelmében egybeforrasztotta, az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlásában s az altruistikus áldozatok meghozatalában egymást törekzenek felülmulni, hogy a keresztény szeretet összekötő kapcsait mind jobban megerősíthessék.

A háborunak ezen folyományaiból reményt meríthetünk, hogy államunk alapjai a háboru után szilárdabbak lesznek, mint valaha. Vitéz hőseink, a dicső csatákból megedzett erővel fognak hazatérni és drága hazánknak minden fia egyesült erővel, kölcsönös bizalommal egyenjogusultán fog az élet minden mezején munkálkodni ugy a saját, mint a közérdek felvirágoztatásáért.

Monarkiánk összes népei a győzelmes befejezésig férfias kitartással kell, hogy megvívják a mind súlyosabb áldozatokat követelő nagy harcot. Az eddig tanusított bátorságot s az elért sikereket tekintve, teljes bizalommal várjuk a fényes győzelmet és rendíthetetlen a reményünk egy jobb jövőben, mely az óhajtott egyetértést, szabadságot és boldogságot fogja meghozni.

**Adakozzunk a Vörös Kereszt Egyletnek!
Segítsük a hadbavonultak családjait és az elesettek hozzátartozóit!**

Meg kell munkálni minden talpalatnyi földet.

Nagyfontosságú és messze kiható jelentőségű akciónak a kezdete az az értekezlet, mely Szász József főispán, kormánybiztos elnökségével folyt le Marosvásárhelyen a vármegyeházán a főszojgábrók és a megyei birtokos-osztály nagyszámú képviselőinek részvételével.

Az értekezlet nevében Köllő Ignác alispán, Szász József főispán, kormánybiztosot kérte fel az elnöklésre s beható tanácskozás és diskusszió után kimondatott a megyei gazdasági intéző-bizottság megalakulása, melynek célja a gazdasági emberi és állati munkák lehető pótlása, a M. Gazdak Termelő Szövetkezet-étől vetőmag beszerzése, szóval annak biztosítása, hogy a vármegyében egy talpalatnyi föld se maradjon munkálatlanul.

Az intéző-bizottság, melynek szervei községenként is megalakulnak, távirati felterjesztést intézett a honvédelmi miniszterhez a b) népfőlkelő gazdasági munkások, bériók, stb. felmentése iránt s a katonai kiucstartól ötszáz darab harcztérről kimustrált lovat kérelmezett a vármegyei gazdaközösség számára.

HIREK.

— **A kolozsvári rektor az egyetem népfőlkelő hallgatóihoz.** Dr. Markó Sándor, az egyetem rektora a következő értesítést bocsátotta ki: Egyetemünknek 1896-ban, 1895-ben és 1891-ben született s nepfőlkelésre kötelezett polgárait addig is, míg ebben a tekintetben a közoktatási kormány intézkednek, figyelmeztetem, hogy amennyiben tanulmányi felvétek szabályszerű befejezése előtt nepfőlkelési szolgálatra behívattak, jelen felvéteket március hó 31-én minden valószínűség szerint befejezhetik s kolokviumokra, vizsgálatra jelentkezhetnek. Tekintettel tehát az előttük álló nagyon rövid időre, kérem és intem őket, hogy az előadásokat fokozott buzgósággal látogassák s minden erejüket tanulmányaikra fordítsák, hogy egyetemi kötelezéseknek eleget tessen, husvét után testtel-lelkekkel a hazának és a királynak lelkes és vitéz katonái lehessenek. A be nem sorozottak szabályszerű módon folytatják tanulmányaikat és kötelezésekben kétségtelenül versenyezni fognak a csatateren hősiessen küzdő társaikkal.

— **Enyhe időjárás.** A mindössze két hétig tartott hideg időket ismét enyhe időjárás váltotta fel. A hó és jég teljesen elolvadt. A hőmérő nappal 9 C. fok melege mutat.

— **Halálozás.** Ács Irmuska, özv. Ács Endréné 16 éves leánya, hosszas szenvedés után e hó 11-én meghalt. Szombaton temették el általános részvét mellett.

— **Protestáns vallásos estély.** A legközelebbi protestáns vallásos estély február hó 21-én, vasárnap d. u. 5 órakor lesz a kollegium dísztermében a következő sorozattal. 1. Veress Gábor: 57 zsoltár Éneki a Nőgyelet vegyeskara. 2. Előadást tart Váró Ferenc ny. gimn. igazgató „A háboru krónikája” címmel. 3. Szabolcska-Ivanka. Örökke valóság. Eneki Pongrácz József ref. káptor, harmoniummal kíséri Veress István. 4. Szavai Jeney Erzsike urleány. 5. Énekel az Iparos alkalmi családja.

— **A visszafoglalt Szucsava.** A csapataink által megszállott Szucsavan és környéken a hatóságok megint megkezdtek működésüket.

— **A kath. egyházi közgyűlés** ma délután 3 órakor lesz a rom. kath. iskola helyiségében.

— **Török Bertalan emlék-alap** javára a mai napig a Nagyeuyedi Kisegítő Takarékpénztárhoz a következő adományok folytak be: Gáspár János 40 K, dr. Müller Jenő 50 K, ifj. Székely Mihály 3 K, Vajda Janka és Varga Erzsébet 30 K, Albert Iván 30 K, Lakatosrügyár r. t. 50 K, Veszai Margit 10 K, Reinhold Olvera 20 K, dr. Müller Zoltán és neje 20 K, Zeyk Dániel 20 K, Zeyk Kálmán 20 K, Papp János 20 K, özv. Cserner Józsefné 20 K, dr. Reinhold Beláné 20 K. Összesen 353 korona, amit a Nagyeuyedi Kisegítő Takarékpénztár ezennel köszönettel nyugtáz.

— **Egy muszka fogoly leugrott a vonatról.** A bukovinai harcokban elfogott nagyszámú muszka fogolylyal megrakott vonatról Bethlen előtt leugrott egy muszka őrmester és nekivágódott a táviróoszlopnak. A szökni akaró muszkát összetörve szedték fel a földről.

— **Nyilvános köszönet.** A harczteri sebesültek és betegek nagyeuyedi kórházában ápolt katonák javára a nagyeuyedi talpfatelítő-telep tisztviselői és munkásai összesen 600 koronát voltak szívesek adományozni és a Kisegítő takarékpénztárba helyezni és pedig: Molnár Gyula főmérnök 70 K, Balog Kálmán főművezető, Aradi László művezető, Erber Béla és Talan György gépfelegyvezők 35—35 K, Kira Gyula gépész 20 K, Majer Simón 12 K 50 f, Sipos Sándor, Szatmári Jenő előmunkások, Bagdi János, Györffi György, Berki Flóra fűtők, Banka Mihály, Kekovai György és Turcsán Dezsa esavárosok, Érsek József, Molnár György, Pakiár János, Bartha István, Nagy István, Gucse József, Kis János I, Medesta Jakab, Avram Aron, Juonás János, Mendrán László, Kocsis József, Mosice Mihály munkások 10—10 K, Szalanci Auréli szelepes, Pap Manó szegező, Fulop Ferenc III, Borsai Marton, Borsai István, Szabo Mihály, Pitya György, Asztalos Andras, Rosian János, Martha János, Tuzeran Miklós, Molnár József, Lucz Andras munkások, 7.50—7.50 K, Rusz János, Florea György, Rosian Todor, Molya Tamás, Jank Andras, Begye János, Pap Miklós, László János, Szoboszlai István és Fekete Sándor munkások 5—5 K, összesen 600 koronát adományoztak. Továbbá adományoztak: Csiky Miklós számtiszt 5 K, özv. Müller Jánosné 60 K, özv. Horváth Józsefné 10 K, Weisrich Frigyesné 1 hektolter burgonyát, 300 szivarokat, dr. Dobozy Vilmosné 4 inget, 4 alsónadrágot, Zayzon János 200 szivarkát, Vincenty Miklósné 18 haskótót, 3 hósapkát, 1 pár terdvédőt, 2 pár karmantyut, Lóte Lajosné 10 inget, 6 pár harisnyát. — Fogadják a jószívű adakozók a kórházban kezelt katonák nevében halás köszönetemet. 1915. beteg február 12-én. Baró Bánffy Kazimirné ének.

Agrár közgyűlés.

Az Agrár takarékpénztár Reszvenytársaság Marosvásárhelyt folyó hó 6-án tartotta Baró Kemény Ákos dr. főispán elnöklése alatt merlegmegállapító ülést. Székelyföldünknek legnagyobb és legjelentősebb magyar pénzüzete a lefolyt 1914-ik üzlet-

évben — gazdasági életünket gyökereiben megtamadott világhaboru daczara — meglepően jó eredményeket ért el s alábbiakban közölt merlegadatai erejéről és mobilitásáról tesznek tanuságot.

Összes kihelyezései az előző 1913. évi 22,101,577,38 koronával szemben 25,496,004,03 koronát tettek ki s így közel negyedfélmillió koronával gyarapodtak. E hatalmas összegből váltótárczajára 1,642,047,57 korona, jelzálogos törlesztéses kölcsönre 316 ezer korona, raktár előlegeire és hadseregszállítók rendelkezésére bocsájtott összegekre cca 1,000,000 korona, a felszámolás alatti intézetekre mintegy 200,000 korona esik. Értékpapír állományának az előző évben 1,689,168.40 koronát kitevő összeget negyedmillió korona u. e. 6%-os hadikölcsön-kötvények tárczaja részere történt megszerzésével 1,789,685,37 koronára emelte s azt a december 31-iki magánforgalomban fennállott arfolyamokon értékelte.

Betétállománya az előző évi 9,337,238.20 koronával szemben 10,134,702.63 koronára, tehát mintegy nyolcszáz ezer koronával emelkedett annak daczara, hogy az e czímen kezelt tőkéből közel egy millió koronát vonta el az év utolsó két hónapjában hadikölcsön-kötvények jegyzésére s a betétek kifizetése körül az Agrár Takarékpénztár — a moratorium rendelet idevágó határozmányainak alkalmazása nélkül — közismert legmesszebbmenő előzékeységével járt el. Jótékonycélokra az előző évinél is nagyobb összeget, mintegy 12,000 koronát fordított. Intezeti székhatárát, annak udvarára beépített, a modern igényeknek mindenben megfelelő nagyméretű pénztárteremmel bővítette, s fiokjai területén székházainak számát szaporította. Fejlesztéseit és berendezéseinek értékét teljesen leírta. Nyugdíj és különféle tartaiakalapjait az eddigieknél is nagyobb mértékben gyarapította s a szükség-sűnel bővebb leírások után 377,456.59 korona tiszta nyereséget mutat ki az előző évi 308,823.36 koronával szemben. Különösen figyelemre méltónak tartjuk azon körülményt, hogy a múlt évvel szemben jelentékenyen emelkedett hozam nem a reudes kamat-üzletből, hanem a különféle bankári műveletek után elvezett jutalekokból stb. eredett el.

Az intezet alapítókéjének 2,500,000 koronára történt felemelése teljes sikerrel járt s az intezet igazgatóságának a február hó 28-án megtartandó közgyűlés elé terjesztendő ily irányú javaslata elfogadása esetén: az Agrár Takarékpénztár kimutatott tartalékai 1,100,000 koronát, nyugdíj-alapja pedig 292 ezer koronát fog kiteenni. 21 1—1

KÖZGAZDASÁG.

Háboru és kertészet.

Ne csak azok szolgálják a hazát, kik az ellenséggei küzdenek, hanem mindannyian, akik itthon maradtunk s otthonunkat, kicsi vagy nagyobb kertünket élvezzük.

A háborus események folytán tavasszal lényegesen kisebb lesz a zöldségtermék, s így mindeféle friss főzelek behozatala. Ez annál súlyosabbban fog érinteni bennünket, mert hiszen akkorára a konzerv- és hűvelyes főzelekek, valamint a rizskása a hadbanállók nagy fogyasztása folytán nagyjában elfogytak.

Hazafias munkát végzünk tehát, ha az elemiszereket lehetőleg szaporítjuk. Mindenki,

akinek kertje és alkalmas berendezése (üveg-háza, melegágya) van, kötelességének kell hogy érezze, hogy ezeket főzelek-termelésre már jókor kihasználja.

Nemcsak hogy ömaga jut ezáltal friss főzelekhez, amelyet különben drága pénzen kellene vásárolnia, hanem még vásárra is küldhet, amiáltal a közlelmzéshez hatáson hozzájárulhat.

A következő főzeleket lehet már mostan bevetni: kelvirág, kel, kalarabé, saláta, nyári-endivia és hónapos retek. Ezek a zöldségművek meleg, felmeleg üvegházakban és melegágyakban jól tenyésznek.

Sargarépat, petrezselymet, hagymát, feketegökyeret, parajt-kedvező időjárás esetén már február hónapban szabad földbe lehet vetni.

Ha a borsót januárban ültetjük, márcziusban már bátran kiültethetjük a szabadba.

A kelvirág, káposzta és kel áttelelt palántait márcziusban kiültethetjük a szabad föld barázdáiba.

Burgonya könnyen csiráztható és a kert védett helyeire kiültetve hamarabb használható.

Hogy lehetőleg korán nagymennyiségű zöldséget termeszthessünk, főleg a melegágyakra kell különös sulyt fektetnünk.

Nagyon kevés befektetéssel itt nagy eredményt érhetünk el még kis kertünkben is. Akármilyen egyszerű deszkalada ablaküveggel és elegendő ló- és tehéntrágyával (amely továbbra is földünk előnyére válik) megfelel ennek a célnek. Az ablaküveg helyett szükség esetén olajos v. zsíros papírral bevont faktereket is használhatunk.

Kertcséknék vagy kis földünk, mely eddig csak örömtükre szolgált, járuljon hozzá most családunk és ha lehet embertársaink, megélhetésének megkönnyítéséhez.

Előrelátó beosztás, szeretetteljes gondosság itt szép eredmények eléréséhez vezet.

Felvilágosítással és tanácsal mindenkor szívesen szolgál a

„Női segély a háboruban”
Gyümölcs és főzelek alosztálya
Budapest, II., Ákos-utca 16.

Szerkesztői üzenet.

Megyei jegyzőegyesület. A közleményük elkésve érkezett. Lapunk jövő számában közölhetjük.

Edison fényjáték színház.

1915. február hó 14 én (vasárnap) három nagy előadás. D. u. 3, 5 és este 8 órakor.

Az idei szezon legbrilliansabb alkotása

Németek Franciaországban.

A német-francia háborúnak egy igen megkapó, poetikus epizódját látjuk e nagyszerű film-alkotásban. bemutatásra kerül 3 felvonásban és hossza kb. 1000 méter.

A műsor sorrendje:

1. A Creuse folyó mentén. Gyönyörűen színezett természeti felvétel.
2. Titi mint sebész-tanár. Humoros.
3. Istenem csak nagyobb volnék! Rendkívül ügyesen megjatszott aktuális felvétel.
4. Leokádia meg a fényképező. Kétféle bohózat.
5. Németek Franciaországban. 3 felvonásban.
6. Bandika jutalma. Kétféle vígjáték.
7. Möriz szórakozik. Igen mulatságos vígjáték. Tisztelettel az Igazgatóság.

Tábori levél-postadobozok

a melyekben cigaretták, dohányfélék, csokoládék stb. kisebb tárgyak mint levélküldemény küldhetők, nyomtatott címkevel ellátva

20 fillérért kaphatók

FÖLDES EDE papirkereskedésében.

Hirdessünk a Közérdekben.

Elismert legtartósabb, legolcsóbb szöttesárak

LINGNER GYÖRGY nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály utca 106. szám alatt, ifj. Mészáros János és Társaság Főter és Fogyasztási szövetkezetnél.

Enyed határában

38 holdas szántó

haszonbérbe kiadó.

Értekezhet a kiadóhivatalban. 17 2-3

Orvosok

kitűnő köhögés elleni szer a

Kaiser-féle Mell-Karamellák
3 fenyővel

Millió ember használja a

Köhögés

rekedség, katarus, gégekatarus, elnyalkás, torokfájás, hörghurut és meghűlés ellen, azért minden harczó katona számára szereti. 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonylat garantiálja a biztos eredményt. Étvágyat javító, jó ízű és csukorkák. Csomagja 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér. Tábori csomagolás 30 fillér. — Kapható minden gyógyszerárban.

Azonnal kiadó szálloda!

Mert kimérom hadba vonult, kedvező feltételek mellett azonnal átvehető a „Petőfi-szálloda” két új billiárd, kuglózó és teljes üzleti berendezéssel.

Négy butorozott vendégszoba és beszállásra alkalmas tágas udvarral.

Értekezhetni:

Incze Istvánnál,
Főtér 19. sz.

8 5-

BORSEPRÓT

vesz vagy kilőzésre elvállal bármily mennyiségben 405 4-4

PAULINI RUDOLF

Nagyenyed, Szentkirály-utca 14. sz.

Ugyanitt erdélyi mustár kapható.

370-915. sz.

Haszonbérleti hirdetmény.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium tulajdonát képező Alsóorbó és Diód községek (Alsó-Fehér vármegye) határára fekvő mezőgazdasági birtokának ama 117 kat. holdat kitevő részlete, a mely jelenleg a Fischer és Társai cég berletében áll (a hozzá tartozó gazdasági épületekkel együtt) 1915. évi márczius 1-től 1932. évi december 31-ig terjedő vagy esetleg ennél rövidebb időre, nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Évenkénti bérösszeg 1915-1922. időszakban 6570 korona, azoutul 10% kal több, vagyis 7155 korona.

Banatpénzül 700 korona teendő le az árverés megkezdése előtt.

Ugyanezen alkalommal haszonbérbe adatik az alsoorbói birtoknak a vadászak körül elterülő mintegy 50 kat. holdnyi területű részlete is, holdmérték 50 K kiküldési összeggel.

Árverés 1915. évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni Nagyenyeden, a Bethlen-kollégium gazdasági hivatalában, hol a részletes feltételek korábban is megtekinthetők Nagyenyed, 1915. február 11.

22 1-1 Lázár István, rektor-professor.

Alsó-Fehér vármegye alispánjától.

1014-1915. ali-p. sz.

Tárgy:

A helyhatósági városi állatorvosi állás betöltése.

Pályázati hirdetmény.

A harcsteren szerzett betegség következtében történt elhalálozás folytán megrésesített Gyulafehérvár városi helyhatósági állatorvosi állásra ezen a pályázati hirdetmény.

Ezen állás évi 1400 kor., azaz egyezer-egyszáz korona kezdőfizetés, 480, azaz negyszáznyolcvan korona lakpez 2000, azaz kétezer korona szemledij, 200, azaz kétezsáz korona fuvarátalany, 100, egyszáz kor. berkocsidij és 180, azaz egyszáznyolcvan korona rituális vagásdij, összesen 4360, azaz negyezerharomszázhatvan korona elvezetével van egybekötve.

A minősítést illetőleg utalok az 1888 évi VII. t.-cz 117. §. es a szervezeti szabályzat 192. § ban foglaltakra.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy a törvény szerinti minősítés es eddigi szolgálatukat igazoló bizonyítványokkal, születési anyakönyvi kivonattal felszerelt pályázati kérvényeket a közszolgálatban állók hivatalfőnökökük, közszolgálatban nem állók pedig lakhelyükre nevezve illetékes főispán útján 1915 évi márczius 13 ig bezárólag Gyulafehérvár város polgármesteréhez nyújtsák be.

Nagyenyeden, 1915. február hó 2-án.

20 2-2 2 Báro Bánffy Kázmír, alispán.